

H Ø R I N G

Erhvervsstyrelsen
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Fremsendt pr. mail til: reelejer@erst.dk

Hørings svar vedrørende forslag til lov om ændring af selskabsloven m.fl.

(Gennemførelse af skattelyaftale vedrørende registrering af reelle ejere)

Finansrådet takker for muligheden for at afgive høringssvar til nærværende lovforslag.

Det er væsentligt for Finansrådet og Finansrådets medlemmer, at der er en høj tillid til det finansielle system. Den finansielle sektor bruger derfor mange ressourcer i arbejdet med at forhindre misbrug af det finansielle system til hvidvask af penge og terrorfinansiering.

Det er i den forbindelse vigtigt, at der er et tæt samarbejde mellem den finansielle sektor og de relevante offentlige myndigheder. Dette kan komme til udtryk i en yderligere dialog mellem virksomheder og myndigheder, men samtidig er det også vigtigt, at der i offentligt regi løbende udvikles værktøjer, som kan understøtte og lette virksomhedernes arbejde med opfyldelsen af retlige forpligtelser, eksempelvis på baggrund af krav i hvidvaskloven.

Finansrådet er derfor tilfreds med 4. hvidvaskdirektivs krav om oprettelse af nationale registre for reelle ejere og håber, at Erhvervsstyrelsen vil arbejde hen imod et paneuropæisk samarbejde, så virksomhederne via deres nationale registre kan foretage søgninger på tværs af EU.

Finansrådet ville dog finde det hensigtsmæssigt, hvis der i lovbemærkningerne alene henvises til og anvendes bestemmelser/definitioner fra 4. hvidvaskdirektiv, da det fremadrettet er disse bestemmelser og definitioner, som vil blive anvendt i hvidvaskloven, herunder også en ændret definition af reelle ejere.

Nedenfor følger Finansrådets konkrete bemærkninger til de enkelte bestemmelser i lovforslaget.

Konkrete bemærkninger til lovforslaget

Finansrådets kommentarer knytter sig som udgangspunkt til ændringerne i selskabsloven. Idet en række af de foreslåede ændringer er enslydende ændringer til forskellige love, knytter bemærkningerne sig til samtlige enslydende ændringsforslag.

17. november 2015

Finanssektorens Hus
Amaliegade 7
1256 København K

Telefon 3370 1000

mail@finansraadet.dk
www.finansraadet.dk

Kontakt Peter Bjørnø Jørgensen
Direkte +45 3370 1190
pbj@finansraadet.dk

Journalnr. 468/02
Dok. nr. 545398-v1

Definitionen af reelle ejere – § 1, nr. 3 (selskabsloven § 5, nr. 26)

Begrebet reel ejer eksisterer ikke i den nuværende selskabslov, hvor der alene arbejdes med begrebet legale ejere. Der er derfor tale om en ny selskabsretlig definition.

Side 2

Det fremgår af bestemmelsen, at en reel ejer er en:

Journalnr. 468/02

Dok. nr. 545398-v1

”Fysisk person, der ultimativt direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer en væsentlig del af ejerandelene eller stemmerettighederne eller som på anden måde udøver kontrol...”

Erhvervsstyrelsen nævner på side 22 under bemærkninger til forslaget, at der ikke er overensstemmelse mellem den foreslåede definition af reelle ejere og den nuværende definition i hvidvasklovens § 3, stk. 1, nr. 4.

I hvidvaskloven omfatter bestemmelsen ”personer som på anden måde udøver kontrol over et selskabs ledelse”, hvor den foreslåede bestemmelse umiddelbart udvider anvendelsesområdet ved at omfatte ”(personer) som på anden måde udøver kontrol...”.

Om end der med formuleringen ikke påtænkes en indholdsmæssig forskel mellem selskabsloven og hvidvaskloven, er der en nærliggende risiko for, at dette vil være resultatet, hvis definitionen af reelle ejere formuleres forskelligt.

Finansrådet foreslår på den baggrund, at Erhvervsstyrelsen og Finanstilsynet bliver enige om definitionen af reelle ejere, således at den er enslydende i selskabsloven og hvidvaskloven. Definitionen bør være i overensstemmelse med formuleringen i 4. hvidvaskdirektiv.

Der er endvidere i 4. hvidvaskdirektiv og den nuværende hvidvasklov en formodning for, at ejerskab eller kontrol med >25 pct. af selskabskapitalen er en klar indikation på reelt ejerskab. Erhvervsstyrelsen nævner samme grænse på side 25 i lovbemærkningerne.

Finansrådet foreslår, at grænsen fremgår direkte af lovteksten og ikke kun af bemærkningerne, idet grænsen er velkendt og må antages at blive videreført i den kommende revidering af hvidvaskloven.

Endelig er Erhvervsstyrelsens brug af ordet ”ultimativt” en afvigelse fra direktivet, hvor der benyttes ”i sidste ende”.

Finansrådet foreslår, at ”ultimativt” erstattes med ”i sidste ende” for at undgå uklarhed i forhold til direktivet. Væsentligst er dog, at der benyttes enslydende definitioner i hvidvaskloven og selskabsloven.

Endelig har Erhvervsstyrelsen på side 22 og 23 i lovbemærkningerne en meget dybdegående gennemgang af begrebet reelle ejere, hvor der også gives en række eksempler.

Flere er klassiske eksempler på, hvordan en person kan udøve kontrol over en virksomhed. Det kan eksempelvis være på baggrund af en ejeraftale, ret til at udpege flertallet af bestyrelsesmedlemmer mv.

Erhvervsstyrelsen har dog også en række eksempler, som i praksis vil være meget vanskelige at kontrollere. Der nævnes eksempelvis de situationer, hvor flere bestyrelsesmedlemmer mere eller mindre permanent udebliver fra møder eller hvor kun 2/3 dele af kapitalen mere eller mindre permanent ikke deltager på generalforsamlingen.

Der kan som udgangspunkt være flere gode grunde til, at ovenstående situationer opstår på henholdsvis bestyrelsesmøder eller generalforsamlinger. Finansrådet foreslår på den baggrund, at der ligesom i øvrige situationer indsættes et krav om, at udeblivelsen skal være mistænkelig, så det ikke er udeblivelsen i sig selv, som skal bære en byrdefuld undersøgelsesforpligtigelse.

Oplysninger omfattet af Erhvervsstyrelsens it-system – § 1, nr. 4 (selskabsloven § 18, stk. 1, 1. pkt.)

Finansrådet har ved gennemgangen bemærket, at der er en uoverensstemmelse mellem indholdet af forslaget § 1, nr. 4 og lovbemærkningerne på side 24.

I lovbemærkningerne skrives vedrørende bestemmelsen:

”Den foreslåede ændring præciserer dog, at oplysninger om alle personer, som er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, opdateres 10 år efter, at den pågældende relation til virksomheden er ophørt.”

Den foreslåede ændring handler om stk. 1, 1. pkt. og ikke stk. 2, som vedrører opdateringen efter 10 år.

Virksomheders pligt til at indhente og registrere oplysninger – § 1, nr. 5 (selskabsloven § 58a)

Erhvervsstyrelsen antyder flere steder i bemærkningerne, at der er en nær sammenhæng mellem det nuværende offentlige ejerregister (over legale ejere) og det kommende register over reelle ejere.

Af lovbemærkningerne fremgår eksempelvis på side 25, at der i et vist omfang er tale om en udvidelse af de allerede gældende regler om legale ejere, samt side 29 hvor det fremgår, at Erhvervsstyrelsen skal sikre, at dobbeltregistrering i videst muligt omfang undgås.

Det er uklart, hvordan samspillet mellem de to registre vil være. Bliver der eksempelvis tale om en fælles ”front-end”, hvor oplysningerne samles i samme opslag, eller skal der foretages opslag i to registre.

I den kommende bekendtgørelse eller vejledning til registret bør det derfor tydeligt fremgå, hvordan virksomhederne skal søge oplysninger om de reelle ejere.

Adgang til at benytte registrerede oplysninger ved kend-din-kunde-procedurer (KYC)

Erhvervsstyrelsen nævner under vurderingen af de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v., at oprettelsen af et register over reelle ejere vil lette byrderne for de virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvaskloven, idet disse har mulighed for at få hurtig adgang til oplysninger om en virksomhedskundes reelle ejer. I tilknytning hertil nævner Erhvervsstyrelsen, at de omfattede virksomheder og personer i henhold til hvidvaskloven ikke alene kan henholde sig til oplysninger i registret.

Journalnr. 468/02

Dok. nr. 545398-v1

Finansrådet gør for god ordens skyld opmærksom på, at et sådant krav ikke fremgår af den nugældende hvidvasklov. Begrænsningen i virksomhedernes brug af registret stammer fra direktivets artikel 30(8), og er således endnu ikke implementeret i Danmark.

Finansrådet er som udgangspunkt enig i, at registret vil medføre en hurtigere adgang til et overblik over, hvem der anses som reel ejer i en virksomhed. I forbindelse med drøftelserne af den kommende hvidvasklov vil Finansrådet gerne drøfte brugen af registret med Erhvervsstyrelsen og Finanstilsynet, idet brugen af registret ikke i øvrigt vurderes at lette byrderne for virksomhederne i forbindelse med KYC-procedurerne. Det er væsentligt for brugerne af registret at få skabt klarhed over, i hvilket omfang der skal foretages yderligere identifikationskridt (og hvilke), eksempelvis i de situationer hvor virksomhederne ud fra en risikovurdering vurderer, at oplysningerne i registret er retvisende.

Virksomheder som ikke omfattes af pligten til at registrere reelle ejere

Det følger af lovbemærkningerne på side 13 og side 34-35, at en række selskaber ikke omfattes af pligten til at registrere reelle ejere.

Finansrådet foreslår, at disse undtagelser ligeledes gennemføres ved en ændring af hvidvaskloven, således at forpligtede enheder i henhold til hvidvaskloven ikke skal legitimere reelle ejere i disse enheder. Finansrådet vil tage spørgsmålet op, når Finanstilsynet fremsætter forslag til en ny hvidvasklov.

Udenlandske filialer – § 1, nr. 5 (selskabsloven § 58a, stk. 1, 1. pkt.)

Det følger af lovbemærkningerne side 25, at bestemmelsen ikke gælder filialer af udenlandske selskaber eller lignende, som ikke er registreret i Danmark. Denne undtagelse bør fremgå af bestemmelsen og ikke kun i lovbemærkningerne.

Det bør herudover fremgå udtrykkeligt, om undtagelsen alene gælder § 58a, stk. 1, 1. pkt., da det ikke med den nuværende udformning er klart,

om en filial af et udenlandsk selskab eksempelvis vil være forpligtet til at registrere ledelsesmedlemmerne i registret.

Side 5

Registrering af direktionen som reel ejer – § 1, nr. 5 (selskabsloven § 58a, stk. 1, 2. pkt.)

I de situationer, hvor der ikke er nogen reelle ejere, eller der ikke kan identificeres nogen reelle ejere, skal de registrerede medlemmer af direktionen optages som reelle ejere.

Journalnr. 468/02

Dok. nr. 545398-v1

I 4. hvidvaskdirektiv art. 3, stk. 6, litra a, pkt. ii, er der i den tilsvarende bestemmelse om registrering af ledelsen anført et kriterie om mistanke. Det følger således af direktivteksten, at ledelsen skal registreres som reelle ejere, forudsat det ikke er mistænkeligt, at de reelle ejere ikke kan identificeres efter art. 3, stk. 6, litra a, pkt. i. Det bør enten indarbejdes i den foreslåede lovttekst eller anføres i lovbemærkningerne, hvad forskellen til direktivteksten indebærer.

I tilknytning hertil fremgår det af side 30 i lovbemærkningerne, at det sammen med registreringen af direktionen som reelle ejere skal registreres, om en sådan registrering foretages, fordi der ikke er nogen reelle ejere, eller om det ikke har været muligt at identificere de reelle ejere.

Finansrådet anbefaler, at denne information gøres tilgængelig for forpligtede enheder i henhold til hvidvaskloven til brug for udførelsen af KYC-proceduren.

I de situationer, hvor medlemmer af direktionen registreres som reelle ejere, er det væsentligt, at det afklares, om virksomheder omfattet af hvidvaskloven har en forpligtelse til at legitimere disse.

Det følger eksempelvis af lovbemærkningerne side 42, at de forskellige definitioner i hvidvaskloven og den foreslåede definition i lov om erhvervsdrivende fonde betyder, at nogle personer skal registreres som reelle ejere i henhold til de foreslåede bestemmelser, men de vil ikke skulle identificeres som reelle ejere i forbindelse med KYC-procedurer i henhold til hvidvaskloven. Det er nærliggende at drage samme konklusion i forhold til ledelsesmedlemmerne, der skal registreres som reelle ejere, men uanset hvad bør spørgsmålet afklares i lovbemærkningerne, eller det bør sikres, at der sker en samtidig ikrafttræden af ændringerne i hvidvaskloven efter 4. hvidvaskdirektiv og kravet om registrering af reelle ejer, således at der ikke skal anvendes forskellige definitioner af begrebet reel ejer.

Endelig er et selskab forpligtet til at registrere oplysninger om reelle ejere "hurtigst muligt" efter, at det er "blevet bekendt med...". Det bør præciseres, hvad der menes med "hurtigst muligt". Det følger af lovbemærkningerne side 28, at "hurtigst muligt" er, at registreringen foretages uden ugrundet ophold. Herudover er brugen af udtrykket "blevet bekendt med" ikke matchende med den forpligtelse, der påhviler selskabet til at indhente op-

lysningerne. Brugen af "blevet bekendt med" lyder som information, som selskabet ikke aktivt har ansvar for at indhente.

Side 6

Finansrådet foreslår, at "hurtigst muligt erstattes af "uden ugrundet ophold" i lovteksten.

Journalnr. 468/02

Dok. nr. 545398-v1

Erhvervsstyrelsens mulighed for at udstede nærmere regler – § 1, nr. 5 (selskabsloven § 58a, stk. 4)

Da en kommende bekendtgørelse fra Erhvervsstyrelsen vil indeholde vigtige informationer om brugen af registret, vil Finansrådet sætte pris på også at få den i høring. Der kan allerede nu anføres nogle bemærkninger vedrørende bekendtgørelsen:

Det er vigtigt, at den angiver præcis, hvilke oplysninger der skal registreres, samt hvilke af de registrerede oplysninger der vil blive offentligt tilgængelige, og hvilke oplysninger som kun offentlige myndigheder og forpligtede enheder i henhold til hvidvaskloven vil få adgang til.

Det følger af lovbemærkningerne s. 26, at oplysninger om en reel ejers identitet som minimum skal indeholde oplysninger om fulde navn, adresse, fødselsdato, nationalitet og bopælsland. Ifølge 4. hvidvaskdirektiv art. 30, nr. 4, skal de personer eller organisationer, der er omhandlet af litra c, mindst have adgang til reelle ejers navn, fødselsmåned og -år, statsborgerskab og bopælsland. Anvendelsen af begrebet "nationalitet" kan derfor skabe uklarhed.

Hvis Erhvervsstyrelsen har tiltænkt, at minimumsoplysningerne skal indeholde oplysning om statsborgerskab, bør denne formulering anvendes i stedet for "nationalitet", da de to begreber ikke nødvendigvis dækker over det samme. Såfremt "nationalitet" bibeholdes, bør det anføres i lovbemærkningerne, hvad begrebet dækker over.

Endelig fremgår det af lovbemærkningerne side 30, at den bekendtgørelse, som Erhvervsstyrelsen skal udstede, bør fastsætte, at oplysningerne om reelle ejer, som minimum skal indeholde følgende oplysninger:

1. Den reelle ejers fulde navn, nationalitet, bopæl og bopælsland.
2. CPR-nummer og, hvis den reelle ejer ikke har et CPR-nummer, dokumentation, der sikrer en entydig identifikation af den pågældende, herunder fødselsdato.
3. Art og omfang af den reelle ejers rettigheder.

Kravet om, at registret skal indeholde CPR-nummer, fremgår ikke af 4. hvidvaskdirektiv art. 30, stk. 5. Det fremgår derimod af bestemmelsen, at fødselsdato skal angives.

Finansrådet anbefaler, at der i den kommende bekendtgørelse fastsættes nærmere regler for, hvilke enheder der har adgang til hvilke oplysninger, jf. direktivets art. 30, litra 5. Det vil også være i overensstemmelse med Er-

hvervsstyrelsens bemærkning på side 12 i lovbemærkningerne om at sikre et højt databeskyttelsesniveau.

Side 7

Selskaber som handles på et reguleret marked og disses datterselskaber – § 1, nr. 5 (selskabsloven § 58a, stk. 5)

Selskaber, hvis ejerandele handles på et reguleret marked, er undtaget. Det er uklart, om et selskab, der ejes 100 pct. af et selskab, hvis ejerandele handles på et reguleret marked, skal registrere noget i det reelle ejerregister.

Journalnr. 468/02

Dok. nr. 545398-v1

Vil reglen om at registrere ledelsen finde anvendelse i disse situationer? I bekræftende fald vil dette eksempel være nyttigt at anføre i lovbemærkningerne.

Konstatering af og indhentning af oplysninger om reelle ejere i erhvervsdrivende fonde – § 3, nr. 4 (lov om erhvervsdrivende fonde § 21b)

I definitionen af reelle ejere anvendes ordet "herunder" ved angivelse af personerne i nr. 1, 2, og 3. I 4. hvidvaskdirektiv art. 3, nr. 6, anvendes ordet "mindst" ved angivelse af de personer, som omfattes af definitionen.

Finansrådet foreslår, at direktivets ordlyd anvendes, og at "herunder" derfor erstattes af "og omfatter mindst", idet "herunder" kan opfattes som personer, som blot kan være reelle ejere og altså ikke, som altid vil være reelle ejere.

Herudover har Finansrådet konstateret, at der er en fejl i lovbemærkningerne side 42, 2. afsnit. Det følger af hvidvasklovens § 3, stk. 1, nr. 4, litra e, at personer, som udøver kontrol med mindst 25 pct., skal anses som reelle ejere. I lovbemærkningerne anføres, at personer med kontrol over 25 pct. anses som reelle ejere. Hertil kommer, at det ikke alene er antallet af bestyrelsesmedlemmer, som er afgørende, men også vedtægternes eventuelle bestemmelser om kontrol.

Endelig bemærker Finansrådet, at det af lovbemærkningerne side 42 fremgår, at:

"Ved hovedinteresse forstås, at den pågældende person er direkte nævnt i fondens formål, og at den pågældende har en særlig rolle i forhold til at modtage uddelingsmidler eller lignende."

Bemærkningen må forstås som værende knyttet til § 21 b, nr. 3, idet begrebet "hovedinteresse" fremgår heraf. I § 21 b, nr. 3, angives dog som reelle ejere en gruppe af personer.

Lovbemærkningen forekommer derfor uklar, da det ikke ses, hvordan den pågældende person kan være direkte nævnt i fondens formål, hvis der er tale om en situation, hvor enkeltpersoner, der skal tildeles midler fra fonden, ikke er kendt.

Henvisning til lov nr. 453 af 10. juni 2003 – § 7, nr. 2

Henvisningen til lov nr. 453 af 10. juni 2003 i lovbemærkningerne s. 49 og kravet om, at virksomheder for at kunne få tilladelse til at drive finansiel virksomhed efter loven skal være aktieselskaber, ses ikke at være relevant for bestemmelsen, da henvisningen ikke behandler spørgsmålet om spare- og andelskassers reelle ejer.

Side 8

Journalnr. 468/02

Dok. nr. 545398-v1

Finansrådet foreslår derfor, at følgende slettes fra bemærkningerne:

”Med indførelsen af den samlede lov om finansiel virksomhed i 2003 (lov nr. 453 af 10. juni 2003) blev der indført krav om, at virksomheder for at kunne få tilladelse til at drive finansiel virksomhed efter loven, skulle være aktieselskaber. Andels- og sparekasser kan således ikke længere stiftes, og reglerne vedrørende andels- og sparekasser er dermed kun relevante for eksisterende andels- og sparekasser. I Danmark eksisterer fortsat ca. 40 andels- og sparekasser.”

Ikrafttræden - § 12

Det fremgår af lovforslaget, at der ikke er fastsat en endelig ikrafttrædelsesdato, og at erhvervs- og vækstministeren bemyndiges til at fastsætte tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Det vil være hensigtsmæssigt, at loven tidligst træder i kraft samtidig med, at ændringerne i hvidvaskloven efter 4. hvidvaskdirektiv træder i kraft, således at der ikke skal anvendes forskellige definitioner af begrebet reelle ejer i en overgangsperiode.

Såfremt der er spørgsmål til nærværende hørings svar, er Erhvervsstyrelsen velkommen til at kontakte undertegnede.

Med venlig hilsen

Peter Bjørnø Jørgensen

Direkte +45 3370 1190

pbj@finansraadet.dk